

MODERNIZAM

- filozofija **idealizma** (*Eduard von Hartmann*) i **metafizike** (*Henri Bergson*)
→ nesvjesno, podsvjesno u čovjeku uzrok je svih pojava; **misticizam, spiritizam**

*Tu le bonheur des meilleures.
C'est au moins une gloire.*

Svom srcu muka preteška,
Jedan sam od ostavljenih,
Na vječni smijeh osuđenih
Što nemaju više smiješka.

1857. (Ch. Baudelaire, *Cvjetovi zla*) – oko 1910.

novi senzibilitet se izražava kroz
→ **nesklad, duhovno klonuće, individualizam, pesimizam, bijeg od stvarnosti**

- nova, moderna umjetnost kao reakcija na realizam i naturalizam
- modernisti se zalažu za **individualizam i umjetnost duše** ≈ romantizam

Modernizam je deromantizirana romantika.

Charles Baudelaire [ŠARL BODLER] → utemeljitelj moderniteta

Cvjetovi zla – zbirka od oko 200 pjesama ustrojena u **6 ciklusa**: *Spleen i ideal, Pariške slike, Vino, Cvjetovi zla, Pobuna, Smrt*

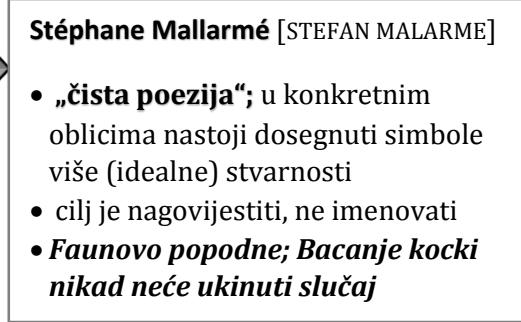
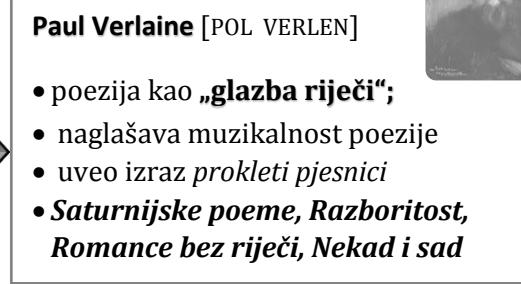
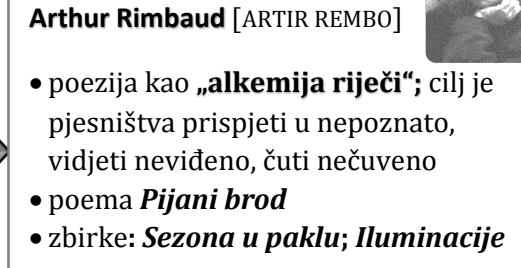
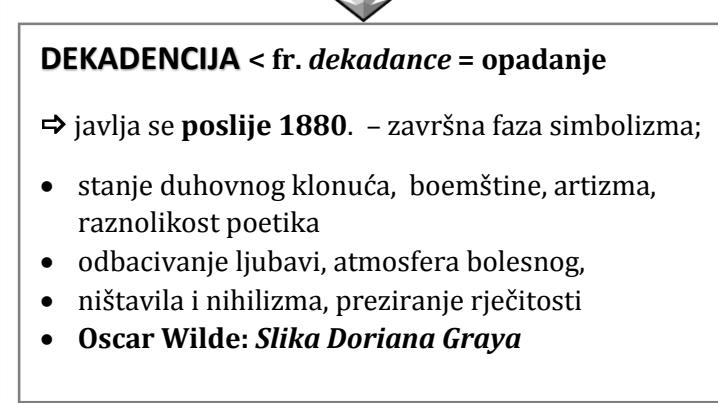
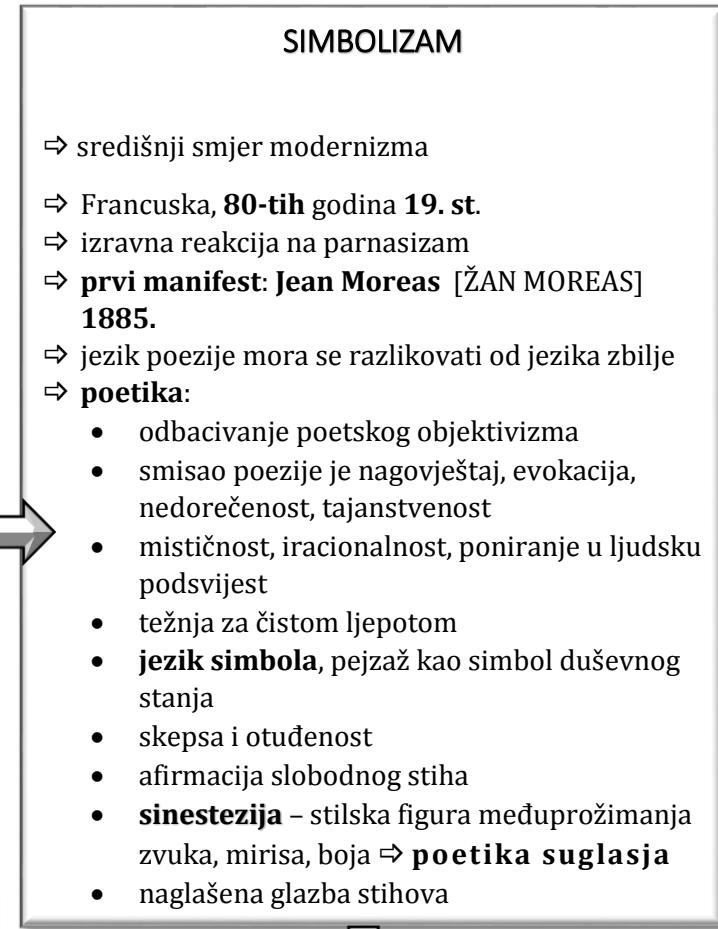
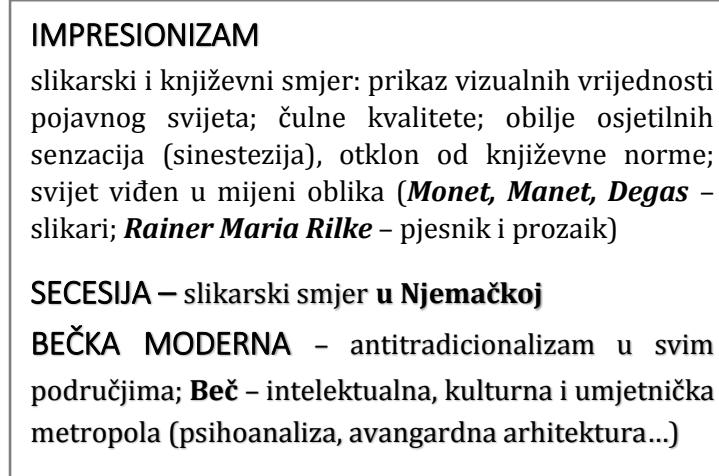
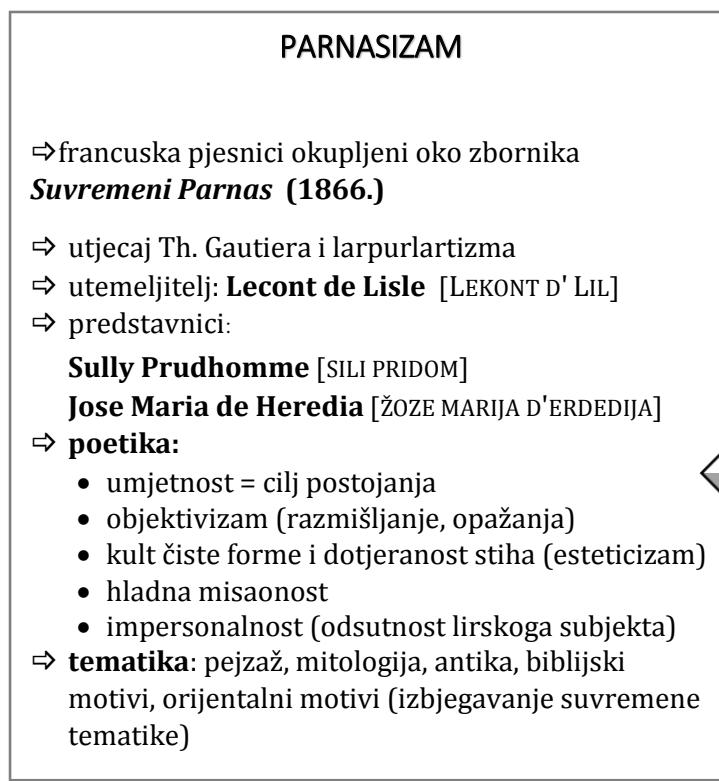
- tematika:** ljepota ružnoće, privlačnost poroka, neminovnost pada, sveprisutnost zla, neizlječivost *spleena*, prezir spram licemjerja i malograđanstine ⇒ **razdrtost i razapetost među krajnjim oprekama**
- uvodna pjesma *Čitatelju*, završna pjesma *Epigraf osuđenoj knjizi*;
- Albatros** – odnos pjesnika i svijeta (albatros je simbol pjesnika: u visinama duha – slobodan, prekrasan, u *zemaljskoj hajci* – sputan i neprihvaćen, izložen poruzi i nerazumijevanju – *silna mu krila ne daju da hoda*)
- Suglasja** – priroda je hram simbola kojim se ljudski duh kreće, pokušavajući ih odgonetnuti; međuprožimanje svega postajećega i stopljenost u jedinstvo; sudjelovanje svega u svemu – **SINESTEZIJA**

POETIKA

- personalizacija umjetnosti
- kult forme, virtuoznost
- urbanost
- estetika ružnog
- tehnika šoka
- poetika suglasja

nova estetika umjetnosti: **LARPURLARTIZAM** < *l'art pour l'art* = „umjetnost radi umjetnosti“

- **umjetnost je cilj, a ne sredstvo**; čista umjetnost je ostvarenje vječnih oblika ljepote;
- umjetnost ne smije biti korisna, imati društvenu, moralnu ili političku zadaću; ona je za aristokraciju duha;
- utemeljitelj larpurlartizma → **Theophile Gautier** [TEOFIL GOTJE]

Pjesnik ima činiti samo to da potajice radi s obzirom na nikada.
S. Mallarme

